

postane pretežko breme tudi za moje čevlje, ki jim na odprtem svetu zmanjkuje moči, da bi se uprli prodornosti nasprotnika.

»Imam te!« si govorim, ko v daljavi zagledam najvišjo, z lesom obito točko. Mahnem jo skozi gozd, a zameti me vsrkajo vse do pasu. S težavami se ponovno skobacam na noge.

Oblaki postajajo vladarji narave, zaviti v skrivnosti, in ne dovolijo pogledom proti že osvojenim vrhovom.

V samotni tišini odmevajo utrujeni koraki na

stolpu Vivodnika; le trdna volja jih je pripeljala do cilja. Spet sem sam nekje visoko, kot že velikokrat; sam s svojimi mislimi po še neosvojenih vrhovih in s hrepenenjem ptice, da bi nekoč... jadrala v dolino.

V Cirilovih očeh je zažarela sreča uspeha njegovega učenca; bukovo listje je prepevalo pesem, ki je bila glasnejša od petja v mojih čevljih.

Pesem sem odnesel domov in željo v srcu, da jo zapojem vsem tistim, ki oklevajo pred lepotami naših gora.

HUMORESKA PLANINSKEGA VESTNIKA

SILVESTROVO BLIŽE NEBU

ALEŠ POTISK

Zgodnjedecembrskega dopoldneva sva z Darkom sedela ob dvojni kavi z mlekom in se dogovarjala o tem, v katero kočo bi šli preživeti najbolj noro noč v letu. Take razprave pa so dolge in naporne, tako da je bilo potrebno vmes tudi kaj prigrizniti. No, krog koč, ki bi bile vredne našega obiska, se je zožil na Kočo na Loki pod Raduho, Frischaufov dom na Okrešlju in Kočo na Jami pod Ojstrico: ker so blizu, ker so na lepem kraju in ker so ljudje tam v redu. Pa je na koncu obveljala Ojstričina varianta: ker je blizu, ker je na lepem kraju in ker so ljudje tam v redu.

Zbrala se nas je taka pisana družčina, da bi nas Noe gotovo vse skupaj vzel na barko, misleč, da smo različne živalske vrste. Rezervirali smo si prenočevanje in vsak po svoje čakali na 30. december, dan odhoda. Štos pa je bil, ko sva z Matejem tik pred zdajci vsak na svoji strani vrtela telefon, da bi se povabila na silvestrovanje. Ko sva se le dobila, sva ugotovila, da sva oba imela isto v mislih. Ne trdim, da obstaja telepatija, verjemem pa lahko, kajne!

30. decembra smo se več ali manj brez zapletov znašli v Logarski dolini (razen Mateja in njegove posadke, ki so nam kasneje, kot boste videli, še barvali lase v prezgodnjo sivo barvo). Vreme je bilo takšno, kot biga sami naredili. Lepo smo se oblekli, najedli, napili in šli počasi gor. Izbrali smo pot od Doma planincev, avtomobile pa smo pustili pri Planinskem domu. Lepo se je bilo za začetek sprehoditi čez tisti prelepi tra vnik pri Plesniku, kjer poleti teče lepa bela cesta, ki je bila sedaj zasnežena, poledenela in zelo drsna. Tuje Matjaž ugotovil, da so njegovi čevlji res usnjeni, da so podplati res gumijasti, da pa so že popolnoma gladki - tako gladki, da še po ravnem ni šlo; kaj bo šele navkreber! Toda Matjaž se ni dal motiti. Iz nahrbtnika je pričaral nekaj, kar je imenoval dereze. To so bile nekakšne rahlo nazobčane podkvice, ki so se

dale nekako pritrčiti na čevljevo peto. Matjaž je potem s temi čudnimi derezami korakal zelo ponosno in zanesljivo še naslednje štiri korake, ko so se dereze nenadoma zasvetile v soncu pol metra nad zemljo, ker je Matjaž pognil po tleh z nahrbtnikom in seveda derezami vred. Da še ni povsem pogruntal tehnike hoje, nas je potolažil.

Kmalu smo pri Domu planincev zavili čez cesto prek mostu in med drevje, kjer se pot prične kar hitro vzpenjati. Bila je res lepo prehodna, čeprav tu in tam neprijetno poledenela, saj so ta pobočja pod severnimi stenami lep del zime vseskozi v senci. Sonce je prepoševno, da bi vrglo svojo luč življenja po ledoplazečih se smrtnikih. Zato pa je kelih duše s sladkim vinom napolnil pogled proti Brani, Turški gori, Rinkam in Mrzli gori, ki pa ni bila videti prav nič mrzla, saj se je v soncu bleščala, kot bi ujela sonce samo in se sedaj gizdalinsko kitila z njegovim perjem.

Kako se tele prabiti razumejo med sabo! Sonce brez zasneženih ali pa s cvetjem in ruševjem okrašenih strmin naših najlepših gora na svetu je le žareča krogla, ki daje živeti, ni pa sama po sebi lepa. Ko pa gora in sonce drug drugega vpijeta in se dopolnita, nudita ubogim ljudem toliko lepega in dobrega in od sreče dušo trgajočega, da so res ubogi tisti, ki tega sveta in teh čustev ne poznajo in zato tudi ne razumejo.

Kar s silo je treba odtrgati oči in misli in jih prestaviti nazaj na pot, ki poledenela zahteva pazljivost. Slapovi ob poti nad in pod potjo in prek poti so bili lepo zeleno modro zaledeneli. Poleti človek tu niti sluti ne, kakšne umetnije zganjata pozimi voda in mraz. Še en primer, kako zna narava vse povezati - človek pa se na vso moč trudi, da bi to čudovito vezeno na silo uničil.

Darko, Olson in Klavdij so tu pohiteli naprej, ker bodo morali še enkrat nazaj po pijačo, ki bi čez noč mogoče zmrznila, česar pa pristni Štajerci seveda ne prenesejo. Drugi pa smo šli bolj

počasi in bolj varno. Prav zabaven je bil pogled po obrazih naše družine. Nekateri so res dajali videz pogrebnikov na zdravstvenem zborovanju. Morali bi pa videti Matjaža in njegovo pot v megaderezah! Si predstavljate človeka, ki hodi v niti malo položno pobožje navzgor po petah in z nahrbtnikom na ramenih? Njegove dereze primejo, kolikor pač primejo, le na petah, prednji del podplatov pa je še vedno gladek kot Bučarjeva pleša. Zato se naš Matjaž odloča za kaj čudno pot: dva koraka naredi počasi in stežka po petah naprej, en korak hitro in zlahka po riti nazaj. Pri vsem tem molči kot zalit in molče trpi, mi pa umiramo od smeha. Morda nam bo kdo očital nepremišljenost in hudobnost, ko bi se vendar lahko zapeljal tudi v večnost. No, tako hudo le ni bilo! Sploh pa vam tudi pri preburni noči v postelji lahko pade s stene slika za vrat, pa zato ne hodite seksat pod posteljo (verjetno).

Matjaža in njegovih spodsrsavanj smo se navadili, saj sploh ni jamral, dokler mu ni pri enem od takih padcev iz nahrbtnika padla steklenica viskija in se podričala po snegu navzdol, da je zagnal vik in krik: »Jeeezusss! FlaaašaaaU Drži jo! Primi jooo!!!« Mi pa smo se kot zmešani metali na pomoč. Flaši seveda. Drugi Matjaž jo je s pravo vratarsko parado le ulovil in preprečil tragedijo.

Oderezjeni Matjaž pa je šele tedaj zamišljeno premeril Silvove noge, obute v navadne teniške, ki so do sem čisto v redu služile namenu, potem pa je sezul čevlje, jih z derezami vred počil v nahrbtnik, se obul v teniške in povsem varno prišel do kočice.

Oskrbnik Tomo nas je lepo razporedil po ležiščih, nakar je moški del dzgrožen ugotovil, daje celo dovolj prostora. Si lahko zamislite večjo nesrečo, kot je ležati na skupnih ležiščih med dvema mladima, čednima dekletoma (povsem po naključju, seveda), da pa je dovolj prostora in da sploh ne obstaja vsesplošna in celo nujna potreba po stiskanju? Groza, da se bog usmili! Kasneje se je kljub temu nabralo dovolj ljudi, da so se stvari za silo normalizirale. Preoblečeni pa lačni in žejni smo se potem spravili v kočico za mizo.

Medtem se je zunaj stemnilo, temnilo pa se je tudi meni pred očmi, in sicer od skrbi. Matej, Nataša, Tina in Sergej so namreč šli za nami od doma, pa jih še ni bilo, čeprav bi se Matej, kolikor ga poznam, sedaj moral že drugič treziniti nekje pred kočico. Pa tudi Darka, Oisona in Klavdija še ni bilo. Po trdi temi sva jim šla z Majo naproti, da smo se potem našli in skupaj pripravili tistih nekaj metrov do kočice.

Duš se je nato spomnil, da je zraven verjetno marsikdo, ki je v tej koči prvič, pa ga bo zato treba krstiti. Hitro smo sestavili ekipo: sodnika, rablja, biriča in vso drugo kaznujočo družino, napravili seznam obtožencev, določili vprašanja

in udarce za nepravilne odgovore. Udarce je bilo seveda mogoče odkupiti s pijačo in tako se je nabralo piva, da je do jutra trajal hud boj s steklenicami.

Za silvestrsko noč smo ob mraku pripravili lep kres iz samih smrekovih vej in debel. Smreka vendar močno gori, kajne! Potem smo napolnili mize z najrazličnejšimi dobrotami v trdem in tekočem stanju, od nekod so se prikazale kitare, kočica se je dodobra napolnila in pričelo se je hrupno in veselo praznovanje. Kot ena družina, ki se pozna že vse življenje, smo čakali polnoč. Ko pa je odbila, smo pohiteli ven v mrzlo, srebrno noč, pod milijone zvezd in ob kres, ki kljub olju in trudu ni in ni hotel zagoreti, tako da smo ga zakurili šele naslednji dan. Soški je skoraj ponorel od jeze, saj je skoraj ves kres sam postavil. Vso noč smo potem še noreli in zganjali oslarje.

Seveda pa podnevi nismo le posedali in kradli bogu časa. Olson se je odločil, da bo poskusil pripravkati na Ojstrico, pa je pod Škarjami zavil preveč v levo, kljub temu prišel na greben, pa potem na moč lačen in žejen varno sestopil. Nekaj nas je stopilo do Škrbine (to je tista zarezna med Ojstrico in Krofičko, kjer teče znamenita Kopinškova pot na Ojstrico). Slava bodi čistim zimskim razgledom brezoblačnih dni! Ata Grintovec in mama Skuta sta pazila na tri hčere Rinke, ki so se v soncu igrale nad Okrešljem, na drugo stran pa na kraljestvo Robanovega kota s kraljično Ojstrico, kraljem Križevnikom, vazali Krofičko, Utami in Strelovem, pa trdnjavo Raduho, ki je s te strani res mogočna, da človeku sapo vzame. Pa tudi daljne Visoke Ture s svojimi tritisočaki so se videle kot na dlani.

Ob takih trenutkih bi najraje vsem ljudem kar takoj povedal, kje so stvari, za katere se splača živeti, ker me stiska v grlu, da bi se drl in tulil in po glavi skakal, če ne bi navpično spodaj na to komaj čakal Robanov kot. Pa sem zato raje kolikor toliko na miru in tiho.

Tudi ne kaže vsem ljudem razlagati vsega tega, ker bodo pridrli sem gor in vse te lepote potopili v spomine. Nekateri si že privoščijo vsake toliko časa teorije o žičnicah na vrhove, pa o helikopterskih prevozih, zobatih železnicah, pa o tem, da Triglavski narodni park nujno potrebuje avtocesto za povečan dotok turizma. Čudno, da se ne spomnijo, da bi v stene nabili še table 100 krat 10 metrov z napis: Ojstrica, Planjava ..., da bi turistom iz žičniških kabin bilo že na prvi pogled vse jasno. Upam samo, da jim s tem nisem dal ideje.

Svoje skrbi pa hitro prestavim na drugo mesto. Piha namreč tako svinjsko, da sem trd kot na prvem plesnem tečaju, pa še Matej bi rad napravil dobre fotografije in zato nekaj vrvo vodi po sneženi ostrini, pa veter piha v močnih sunkih, da bi se prav lahko preravnotežil dol v

Robanov kot. Tina postane zaskrbljena in mu naroči, da naj vsaj fotoapararat vrže na to stran, če bi že zdrsnil.

Pri sestopu smo se zopet obnašali zelo različno. Z Matejem sva se spomnila prvomajskega Turškega žleba in sprehodila svoji zadnjici prek skokov in poledenelih plošč, tu in tam tudi po zraku. Nekateri pa so sestopali lepo počasi in previdno, kakor je tudi prav.

Zelo neprijetno meje presenetilo, da sem moral tudi pozimi ob poti naleteti na plastične odpadke, ki jih neka svinja pač ni mogla prebaviti in jih je pustila kar tam. Enkrat bom enega na gobec! Kaj res nekateri ljudje ne spoštujejo prav nobene reči več? Nikomur ne pade, recimo, na pamet (hvala bogu!), da bi nosil svoje smeti v cerkev: če že zaradi drugega ne, potem vsaj zaradi spoštovanja do vernikov. Pa saj sem tudi jaz nekakšen vernik in so planine moje svetišče! Zato pazite, ker bom enkrat res enega na gobec!

Morda bo sedaj kdo rekel: »Poglej ga, tale nam pamet soli, ko pa se že na prvi pogled vidi, da hodijo samo pit pa se dret v hribe!« Pa ni tako, veste! Resnica je v tem, da je treba članek, če hočete vsaj malo s humorjem začinjena, popoprati pač tudi s takimi stvarmi. Drugače pa smo le študentje s plitvimi žepi, ki se jim je zaradi planin že v rani mladosti zmešalo. In od takrat je naše življenje sestavljeno iz dveh obdobji: iz hoje po hribih in iz čakanja na hojo po hribih.

Pa tudi ni čisto vedno planinec kriv, če mora spiti kakšno pivo (pre)več. Tako kot tisti planinec, ki je, sedeč lepo na soncu pred kočjo, začuden ugotovil, da mu oskrbnik ravnokar prinaša kar tri piva. In mu reče: »Ampak jaz sem naročil samo eno!« Oskrbnik pa se jezno obrne in zarobanti: »Preklete, spet ta odmev!« - Ko bom pa pisal o stanju poti in varoval in o vzrokih za slabo kvaliteto odpiračev za ribje konzerve, takrat bom pa resen!

Soški nam je potem zvečer povedal, kje je doma, rekoč, da so pri njih taki hribi, da fižol z mitraljezom sadijo, krompir pa z minometom. Pa tudi njegova sestra, ki je pred kratkim šla prvič v mesto, je z eno nogo hodila po pločniku, z drugo pa po cesti, da je sploh lahko šla naravnost.

Prehitro so minili tisti štirje dnevi. Sovražim trenutek, ko se je treba posloviti od planin, pa čeprav le za kratek čas. Človek vedno pusti košček sebe tam zgoraj. Ni čudno, da sem potem tako suh.

Zahvalili smo se Tomu in šli v dolino. Matjaž je zopet padal, enkrat prav virtuosno, rekoč nato: »Mater, tak sn se stegno, da sn si podplate vido!« Sicer pa smo vsi hodili bolj m/ahavo in majavo ter spotoma objemali drevesa. In to kljub temu, da nam je Tomo dobršen del prtljage naložil v korito in jo z žičnico poslal do ravnine.

V Logarski pa smo poleyli od smeha, ko je neka na debelo prepleškana in v krznen plašč oblečena, pa v škornje s peto obuta dama poizkušala jahati konja po travniku pri Plesnikovi domačiji. Tole pišem mirne duše, ker upam staviti, da ne bere Planinskega vestnika.

Pa se nismo dolgo zadrževali. Po kontroli voz-nih kart smo se Helena, Polona, Darko in jaz naprtljajžili v Darkovo katrco in med poslušanjem **Andreja Šifrerja** odvijugali proti Koroški, kjer je bilo treba odložiti Polono, se ustaviti še pri Evi in Aniti, da bi potem še po svetlem bili doma, ker Darko nerad vozi po temi. Ampak iz hiše na Koroškem ne boš prišel, ne da bi prej snedel metra klobas in kile bifteka. Stvar se je tako zavlekla, da sem bil doma šele naslednji dan.

Bilo pa je res super. Matej pravi, da ob letu vsaj ne bo treba več razmišljati, kam na silvestrovanje.

Dolžan sem še pojasnilo zaradi poplave imen. Dvajset glav je štela naša čredica, pa še na to sem pazil, da sem uporabljal skoraj povsod prava imena in Darku nisem pravil *Ecipenter* (ne *Epicenter*, kar bi bilo še nekako logično). Sicer pa je nastanek tega vzdevka tudi planinskega izvora in če Darko ne bo priden, se prav lahko zgodi, da bo na to temo nastala še ena zgodbica.

odmevi

Prispevek za krajinski park Logarska dolina

Logarska dolina je najslikovitejša ledeniška gorska dolina v Savinjskih ali Kamniških Alpah in zaobsega množico naravnih znamenitosti. V dolini je še živo kmetijstvo, kombinirano s turizmom, obratuje pa tudi nekaj počitniško-gostinskih objektov. Logarska dolina je znana turistična točka in planinsko izhodišče.

Ker gre za polnaravno oziroma kultivirano krajino, ki je istočasno pomembna za zadovoljevanje rekreacijskih potreb v prosti naravi, je na podlagi mednarodne (IUCN) klasifikacije uvrščena v varstveno kategorijo zavarovane krajine. Od leta 1987 je proglašena za krajinski park Logarska dolina (Uradni list SRS 27/87) in je del predvidenega Karavanško-Kamniško-Savinjskega regijskega parka. Navedeni varstveni režim naj bi omejil in usmerjal turistični razvoj v okviru ekoloških zmogljivosti doline.

Kljub varstvenemu režimu se v parku pojavljajo vse večji problemi, predvsem zaradi neurejenega izletništva (divje parkiranje, kampiranje in kurjenje). Velike koncentracije vozil in ljudi povzročajo dobro znane poškodbe tal in vegetacije, onesnaženje vodotokov, problem odpadkov ter z vsem tem ogrožajo tudi lokalno kmetijsko dejavnost.